

børnesagkyndig rådgivning efter § 29 i forslaget til ændring af lov om forældremyndighed og samvær, der i vidt omfang viderefører den gældende lovs § 28. Herved sikres, at børnenes holdninger og synspunkter indgår i grundlaget for en eventuel forligsmæssig løsning af sagen. Indhentelse af en børnesagkyndig erklæring kan i nogle tilfælde være et relevant og nødvendigt instrument i forsøget på at opnå en aftale mellem forældrene. En sådan undersøgelse vil normalt også belyse barnets holdninger og ønsker, hvis det ikke er helt lille.

3.3.4. Den fortsatte sagsbehandling

Selv om det efter møderne i statsforvaltningen, jf. bemærkningerne i afsnit 3.3.2, ligger klart eller er overvejende sandsynligt, at sagen ikke umiddelbart kan afsluttes ved en aftale, foreslås det, at statsforvaltningen kan oplyse sagen yderligere, hvis parterne er indforståede hermed. Der tænkes i første række på iværksættelse af en børnesagkyndig undersøgelse. Nyordningen indebærer, at sådanne undersøgelser som udgangspunkt skal gennemføres i statsforvaltningerne. De vil kunne omfatte både forældreevne og samvær. Der er ikke i lovforslaget angivet nærmere kriterier for, hvornår en undersøgelse er hensigtsmæssig, men der kan trækkes på de almindelige erfaringer herom. Med resultatet af en børnesagkyndig undersøgelse og en erklæring, der indeholder en anbefaling, og efter en eventuel samtale med barnet, kan der være gode muligheder for, at forældrene kan indgå en aftale. Der kan indkaldes til et nyt møde i statsforvaltningen, når resultatet af undersøgelsen foreligger.

Statsforvaltningens pligt til at oplyse samværssager er ikke ændret i forhold til den forpligtelse, der påhviler statsamtene i dag.

3.3.5. Hurtighed

Som nævnt i bemærkningerne i afsnit 3.1.3 er det efter Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders opfattelse vigtigt, at sagerne ikke forsinkes unødigt. Det må undgås, at beslutningen om selve separationen eller skilsmissen forsinkes unødigt. Det er psykologisk betydningsfuldt, at samlivsbruddet ikke trækker i langdrag, både for parterne selv og for deres eventuelle børn. Derudover har det betydning for, hvornår en separationstid begynder at løbe, herunder for skæringsdagen for formuefællesskabets ophør.

3.4. Indbringelse for domstolene, hvis der ikke opnås enighed

3.4.1. Sagens afslutning i statsforvaltningen

Det foreslås, at der i henholdsvis lov om forældremyndighed og samvær og ægteskabsloven indføres en to-leddet model for sagernes overgang til domstolsbehandling, hvor det første skridt er sagens afslutning i statsforvaltningen og det andet indbringelsen for retten.

Bestemmelserne i § 30 b, stk. 1, 1. pkt., i forslaget til ændring af lov om forældremyndighed og samvær og § 43, stk. 1, 1. pkt., i forslaget til ændring af ægteskabsloven fastslår, hvornår statsforvaltningen af egen drift kan afslutte en sag om forældremyndighed henholdsvis separation eller skilsmisse. Afgørende herfor er, at der ikke har kunnet opnås enighed om det eller de spørgsmål, sagen drejer sig om, herunder hvis det skønnes, at fortsatte forligsbestræbelser vil være forgæves. Dette kan konstateres under et møde, herunder under vilkårsforhandling, med begge parter, hvor de viser sig uforsonlige over for hinanden eller med faste modstående standpunkter. Det er også tilfældet, hvis et tilbud om rådgivning eller mægling, der er fremsat under mødet, afslås af den ene part. Det er ikke udelukket, at der, hvis begge parter er indforståede hermed, efter et skøn afholdes flere møder, inden uenigheden endeligt konstateres. At enighed ikke kan opnås, kan f.eks. også konstateres ved, at der modtages meddelelse om, at børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling i en forældremyndigheds-sag eller mægling i en sag om separation eller skilsmisse har været forgæves. Begrebet "manglende enighed" skal forstås bredt. Statsforvaltningen kan afslutte sagen, hvis en af parterne trods indkaldelse hertil er udeblevet fra et møde i statsforvaltningen, jf. § 28, stk. 2, i forslaget til ændring af lov om forældremyndighed og samvær, i en forældremyndighedssag eller fra vilkårsforhandling i en separations- eller skilsmis-sesag. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har overvejet, om det, for at statsforvaltningen på eget initiativ kan afslutte sagen, bør kræves, at der har været to forgæves indkaldelser, og om udeblivelsen skal være "uden gyldig grund". Efter Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders opfattelse er sådanne betingelser ikke hensigtsmæssige eller nødvendige. Statsforvaltningerne må sørge for reelle forligsbestræbelser i videst muligt omfang. Det er overladt til statsforvaltningen efter et konkret skøn på grundlag af oplysningerne i den enkelte sag at vurdere, hvornår udeblivelse bør føre til, at sagen afsluttes. Normalt må det forventes, at der bliver indkaldt endnu engang,